

Արմենիան Քարդ ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

*2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	3
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հաշվետու ընկերություն	5
2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները	6
3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ	7
4. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ	18
5. Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	19
6. Հիմնական միջոցներ	21
7. Ոչ նյութական ակտիվներ	22
8. Ներդրումային արժեթղթեր	24
9. Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	24
10. Պաշարներ	24
11. Հետաձգված ծախսեր	24
12. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	25
13. Դրամական միջոցներ և նրանց համարժեքներ	25
14. Կապիտալ և պահուստներ	25
15. Վարձակալություն	26
16. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	27
17. Շահութահարկ	27
18. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	29
19. Հասույթ	29
20. Վաճառքի ինքնարժեք	29
21. Վարչական ծախսեր	30
22. Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր	30
23. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում	30
24. Իրական արժեքի չափում	33
25. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների համադրում	35
26. Կապիտալի կառավարում	35
27. Պարտավորվածություններ	35
28. Պայմանականություններ	35
29. Կապակցված կողմեր	36
30. Ընկերությունը որպես միջնորդ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների միջև	37

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ բաժնետերերին և հոգաբարձուների Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից հրապարակված *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի* (ներառյալ՝ Անկախության Միջազգային Ստանդարտները) (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք), և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՄԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, որն այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ 2022 թվականի փետրվարի 21-ին արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

Կառուցելով բարեկեցիկ աշխարհ

Ղեկավարության և տնօրենների խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Տնօրենների Խորհուրդը պատասխանատու է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են Էական խեղաթուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի Էական խեղաթուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են Էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- ▶ Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների Էական խեղաթուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած Էական խեղաթուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով Էական խեղաթուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,

Կառուցելով բարեկեցիկ աշխարհ

- ▶ Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,
- ▶ Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև դեկլարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը,
- ▶ Եզրահանգում ենք դեկլարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված Էական անորոշություն, որը կարող է Էական կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Հիմնադրամի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը,
- ▶ Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը.

Տնօրենների Խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Էրնսթ և Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Աուդիտի բաժնի հիմնադիր գործընկեր՝

Էրիկ Հայրապետյան

Պատասխանատու աուդիտոր՝

Արմինե Ոսկանյան

2 մայիսի, 2023թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն**2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ***(հազար ՀՀ դրամ)*

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Ծան.</i>	<i>2022թ. դեկտեմբերի 31</i>	<i>2021թ. դեկտեմբերի 31</i>
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	6	1,552,506	1,572,982
Ոչ նյութական ակտիվներ	7	837,491	602,260
Ներդրումային արժեթղթեր	8	209,800	264,479
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	9	117,474	107,507
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,717,271	2,547,228
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	10	29,112	9,856
Հետաձգված ծախսեր	11	243,341	119,458
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	12	279,208	264,732
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	793,856	215,535
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		1,345,517	609,581
Ընդամենը ակտիվներ		4,062,788	3,156,809
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	14.1	1,320,000	1,320,000
Պահուստային կապիտալ	14.3	376,968	376,968
Իրական արժեքի գծով պահուստ	14.4	157,423	202,260
Կուտակված շահույթ		1,645,405	785,478
Ընդամենը սեփական կապիտալ		3,499,796	2,684,706
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	15	25,681	111,461
Ակտիվների գծով շնորհներ	16	8,190	8,746
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	17	6,763	27,742
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		40,634	147,949
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտավորություններ	18	285,515	204,125
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	15	85,855	76,882
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		150,987	43,147
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		522,357	324,154
Ընդամենը պարտավորություններ		562,991	472,103
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		4,062,787	3,156,809

Հաստատվել և ստորագրվել է ղեկավարության կողմից՝

Իշխան Մխիթարյան
Գործադիր տնօրենՀայկանուշ Հակոբյան
Ֆինանսական տնօրեն

2 մայիսի, 2023թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների քաղկագուցիչ մասը կազմող 1-36 ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

**Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
հաշվետվություն**

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Ծան.</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Հասույթ	19	3,790,862	3,043,307
Վաճառքի ինքնարժեք	20	(2,471,202)	(2,415,755)
Համախառն շահույթ		1,319,660	627,552
Այլ եկամուտ		12,114	22,119
Իրացման ծախսեր		(2,967)	(2,834)
Վարչական ծախսեր	21	(220,205)	(211,133)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից վնաս		(1,881)	(1,297)
Այլ ծախսեր		(14,475)	(33,639)
Գործառնական գործունեության արդյունքներ		1,092,246	400,768
Ֆինանսական եկամուտ	22	3,599	14,283
Ֆինանսական ծախսեր	22	(17,068)	(26,643)
Արտարժույթային գործառնականություններից զուտ վնաս		(15,580)	(1,387)
Շահույթ նախքան հարկումը		1,063,197	387,021
Շահույթահարկի գծով ծախս	17	(203,270)	(76,239)
Տարվա շահույթ		859,927	310,782
<i>Այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
<i>Հոդվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվելու հետագա ժամանակաշրջաններում (առանց հարկերի)</i>			
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերագնահատումից զուտ վնաս (առանց հարկերի)		(44,837)	(17,610)
Ընդամենը այլ համապարփակ վնաս		(44,837)	(17,610)
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		815,090	293,172

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների քաղկագուցիչ մասը կազմող 1-36 ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

Հազար ՀՀ դրամ	Բաժնետիր ական կապիտալ	Պահուստ ային կապիտալ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,320,000	376,968	219,870	474,696	2,391,534
Տարվա շահույթ	-	-	-	310,782	310,782
Տարվա այլ համապարփակ վնաս					
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն, առանց հարկերի	-	-	(17,610)	-	(17,610)
Ընդամենը տարվա այլ ֆինանսական արդյունք	-	-	(17,610)	310,782	293,172
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,320,000	376,968	202,260	785,478	2,684,706
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,320,000	376,968	202,260	785,478	2,684,706
Տարվա շահույթ	-	-	-	859,927	859,927
Տարվա այլ համապարփակ վնաս					
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն, առանց հարկերի	-	-	(44,837)	-	(44,837)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(44,837)	859,927	815,090
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,320,000	376,968	157,423	1,645,405	3,499,796

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 5-36 ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն**2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Ծան.</i>	<i>2022թ.</i>	<i>2021թ.</i>
Գործառնական գործունեություն			
Տարվա շահույթ		859,927	310,782
<i>ճշգրտումներ տարվա շահույթի և զուտ դրամական հոսքերի համադրման նպատակով՝</i>			
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	6,7	379,940	528,359
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից զուտ վնաս		1,881	1,297
Շահութահարկի գծով ծախս	17	203,270	76,239
Շնորհներից եկամուտ		(556)	(556)
Զուտ ֆինանսական ծախսեր	22	13,469	12,360
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս		15,580	1,387
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները		1,473,511	929,868
<i>Շրջանառու կապիտալի փոփոխություններ՝</i>			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն		(14,476)	31,005
Պաշարների փոփոխություն		(19,256)	1,325
Հետաձգված ծախսերի փոփոխություն		(123,883)	53,063
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն		81,390	5,687
Գործառնական եկամուտ նախքան շահութահարկի վճարումը		1,397,286	1,020,948
Վճարված շահութահարկ		(106,567)	(51,645)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		1,290,719	969,303
Ներդրումային գործունեություն			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(617,334)	(1,009,688)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		10,791	4,153
Տոկոսային եկամուտ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ ռեպո գործարքներից		–	713
Ստացված շահաբաժիններ	22	3,599	13,570
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		(602,944)	(991,252)
Ֆինանսական գործունեություն			
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	25	(93,876)	(93,803)
Կարճաժամկետ պարտավորությունների տոկոսի մարում		–	(1,540)
Ֆինանսական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		(93,876)	(95,343)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		593,899	(117,292)
Զուտ փոխարժեքային տարբերություն		(15,580)	(1,387)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հունվարի 1-ի դրությամբ		215,535	334,214
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13	793,854	215,535

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 5-36 ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1. Հաշվետու ընկերություն

Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի և տասը առևտրային բանկերի կողմից՝ 2000թ. մարտին՝ Հայաստանի Հանրապետության բանկային ոլորտում նոր վճարահաշվարկային համակարգի ներդրման և զարգացման նպատակով:

1990-ական թվականներին Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը համակարգի ստեղծման ծրագիր է ներկայացրել ԱՄՆ-ի Միջազգային Զարգացման Գործակալությանը: Նախագիծը հաստատվել է ԱՄՆ-ի Միջազգային Զարգացման Գործակալության կողմից և 1999թ-ին ԱՄՆ-ի Կառավարության և ՀՀ կենտրոնական բանկի միջև ստորագրվել է «Հուշագիր մտադրությունների մասին»:

Ընկերության ստեղծման նպատակն է Հայաստանի Հանրապետությունում պլաստիկ քարտերով հաշվարկների միասնական համակարգի ստեղծումը, որը պետք է ապահովի ապրանքների և մատուցվող ծառայությունների դիմաց անկանխիկ վճարումների իրականացումը պլաստիկ քարտերով (ներառյալ միջազգային վճարային համակարգերով) և այլ ժամանակակից վճարային գործիքներով:

Ընկերությունը մատուցում է ծառայությունների փաթեթ, որը հնարավորություն է տալիս առևտրային բանկերին թողարկել և սպասարկել ArCa Classic, ArCa Gold, ArCa Business, ArCa Affinity, ArCa Co-branded, ArCa Debit, ArCa Platinum քարտեր՝ օգտվելով պրոցեսինգային կենտրոնի ժամանակակից տեխնիկական, տեխնոլոգիական և ծրագրային հնարավորություններից, ինչպես նաև Ընկերության մասնագիտական օժանդակությունից:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է՝

- ▶ Պլաստիկ քարտերով վճարումների միասնական համակարգի (հետագայում՝ «Համակարգ») ստեղծում և ընդհանուր ղեկավարում,
- ▶ Համակարգի շրջանակներում թողարկված քարտերով կատարված գործառնությունների (գործարքների) պրոցեսինգ,
- ▶ Համակարգի շրջանակներում գրանցված վաճառակետերում քարտերով կատարած գործարքների պրոցեսինգ,
- ▶ Համակարգի մասնակիցների համար քլիրինգային կենտրոնի ծառայությունների մատուցում ATM-երի (բանկոմատների) և վաճառակետերի գրանցում,
- ▶ Առցանց վճարումներ և վաճառակետերի գրանցում 3D Secure տեխնոլոգիայի կիրառմամբ, դրանցում իրականացրած գործարքների մշակում, հարակից ծառայությունների մատուցում,
- ▶ Քարտով գործառնությունների և քարտի հետ կապված գործողությունների մասին SMS տեղեկացման ծառայություն, USSD ծառայություն,
- ▶ Ջեղծարար գործարքների մշտադիտարկման և դրանց կանխարգելման համակարգի կառավարում,
- ▶ Շուրջօրյա հեռասպասարկման կենտրոնի ծառայության մատուցում,
- ▶ Առցանց վճարային ծառայությունների մատուցում՝ ԱրՔա գրասենյակ և վճարային հավելված,
- ▶ Քարտերի պերսոնալիզացիա (Էլեկտրոնային, գրաֆիկական, մեխանիկական), և այլն:

Ընկերությունը հանդիսանում է MasterCard միջազգային վճարային, Visa, American Express և Diners Club International, MIP և JCB (Japan Credit Bureau) համակարգերի պրոցեսինգային ծառայությունների մատուցող կենտրոն, ինչպես նաև հանդիսանում է MasterCard միջազգային վճարային համակարգի լիիրավ անդամ:

Ընկերության բաժնետերերն են հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված առևտրային բանկեր (տե՛ս Ծան. 14):

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Գարեգին Նժդեհի փող. 32/1: Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Մ.Խորենացու 15, Էլիտ Պլազա բիզնես-կենտրոն:

2022թ. Ընկերության աշխատողների տարեկան միջին թիվը կազմել է 101 (2021թ.՝ 87):

1. Հաշվետու ընկերություն (շարունակություն)**(բ) Գործարար միջավայրը Հայաստանում**

Ընկերությունն իր հիմնական գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, այն ենթակա է Հայաստանի տնտեսական և ֆինանսական շուկաների ազդեցությանը, որոնք հանդիսանում են զարգացող շուկաներ: Իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, որոնք այլ իրավական և հարկաբյուջետային խոչընդոտների հետ միասին նպաստում են Հայաստանում գործող կազմակերպությունների առջև ծառացած մարտահրավերներին: Բացի այդ, 2020թ. սեպտեմբերին Լեռնային Ղարաբաղում գինված հակամարտության բռնկումը, դրան հաջորդած Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ հրադադարի պայմանավորվածությունը և, հետագայում, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հակամարտության սրումը ավելի են մեծացրել բիզնես միջավայրի անորոշությունը:

Ուկրաինայում պատերազմի արդյունքում շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ խիստ տնտեսական պատժամիջոցներ են սահմանել Ռուսաստանի և Բելառուսի նկատմամբ՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ: Պատերազմի սկզբից ի վեր նկատվել է ռուսական ռուբլու՝ արտարժույթի նկատմամբ զգալի անկայունություն, ինչպես նաև՝ Ռուսաստանի արժեթղթերի շուկայում և այլ շուկաներում ցուցակված ռուսական ընկերությունների արժեքի զգալի կորուստ: Իրավիճակը դեռ չի հանգուցալուծվել, սակայն այն արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների ինչպես Ուկրաինայում, այնպես էլ Ռուսաստանում և ամբողջ աշխարհում: Ուկրաինան և Ռուսաստանը Հայաստանի առանցքային առևտրային գործընկերներն են:

Պատերազմի արդյունքում տեղի է ունեցել ոչ ռեզիդենտների (հատկապես Ռուսաստանից) ներհոսք Հայաստան, ինչը նպաստել է Ռուսաստանից, Ուկրաինայից և Բելառուսից դրամական հոսքերի ծավալի զգալի ավելացմանը և պլաստիկ քարտերով գործառնությունների ակտիվացմանը, ինչը դրական ազդեցություն է ունեցել Հայաստանի տնտեսության վրա, ինչի արդյունքում ընդհանուր առմամբ գրանցվել է երկնիշ աճ, գնաճի բարձր մակարդակ և մասնավորապես ավելացրել է հասույթը Ընկերությունում: Ընկերության ղեկավարությունը հետևում է տնտեսական ընթացիկ իրավիճակը: Քանի որ պատերազմը դեռևս շարունակվում է, հնարավոր չէ հուսալիորեն գնահատել այն վերջնական ազդեցությունը, որը կարող է այն ունենալ Ընկերության գործունեության վրա, քանի որ ընդհանուր տնտեսության վրա դրա ազդեցության աստիճանի վերաբերյալ առկա է անորոշություն:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ ղեկավարության գնահատականը: Այսպես գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները**(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն**

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

(բ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («ՀՀ դրամ»), որը հանդիսանում է Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը և այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, և բոլոր արժեքները կլորացված են հազար դրամի չափով, եթե այլ բան նշված չէ:

(գ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքներով:

2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները (շարունակություն)

(դ) Նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների գումարների և բացահայտումների փոփոխություններ

Նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված գումարների և բացահայտումների գծով կատարվել են որոշակի փոփոխություններ՝

- ▶ Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերագնահատման գծով զուտ կորուստների ներկայացումը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Տարրեր, որոնք չեն վերադասակարգվելու շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում» հոդվածում նախկինում ներկայացված «տարրեր, որոնք վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել հետագայում շահույթում կամ վնասում» հոդվածի փոխարեն,
- ▶ Ոչ նյութական ակտիվների գծով տրված կանխավճարների վերադասակարգումը ընթացիկ ակտիվներից ոչ ընթացիկ ակտիվների,
- ▶ Փոփոխություն կապակցված կողմերի գործարքների բացահայտման մեջ՝ առանձին ներկայացնելու գործարքները մայր կազմակերպության հետ, նշանակալի ազդեցություն ունեցող կազմակերպությունների և ոչ կապակցված կողմերի բաժնետերերի հետ (որպես Լրացուցիչ տեղեկատվություն) նախկինում ընդհանուր ներկայացված Գործարքներ բաժնետերերի հետ բացահայտման փոխարեն,
- ▶ Ամբողջությամբ ամորտիզացված, բայց դեռևս օգտագործվող ոչ նյութական ակտիվների գումարի շտկում:

Այս փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել նախորդ տարվա շահույթի վրա, սեփական կապիտալի կամ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության վրա, նշանակալի ազդեցություն չեն ունեցել իրացվելիության կամ Ընկերության այլ ռիսկերի վրա:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ

(ա) Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասակարգում

Ընկերությունը ներկայացնում է ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ընթացիկ/ոչ ընթացիկ դասակարգման հիման վրա: Ակտիվը համարվում է ընթացիկ, եթե՝

- ▶ Այն ակնկալվում է իրացնել կամ գոյություն ունի մտադրություն այն վաճառել կամ սպառել Ընկերության սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- ▶ Պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով և ակնկալվում է այն իրացնել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, կամ այն դրամական միջոց է կամ դրամական միջոցների համարժեք, բացառությամբ, երբ ակտիվի փոխանակումը կամ օգտագործումը, պարտավորություն մարելու նպատակով, սահմանափակված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիսների ընթացքում:

Բոլոր այլ ակտիվները դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ:

Պարտավորությունը համարվում է ընթացիկ, երբ՝

- ▶ Ակնկալվում է պարտավորությունը մարել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում
- ▶ Պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով
- ▶ Ենթակա է մարման հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, կամ
- ▶ Գոյություն չունի անվերապահ իրավունք՝ հետաձգելու պարտավորության մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիս

Պարտավորության պայմանները, ըստ որոնց, կոնտրագենտի ընտրությամբ, մարումը կարող է իրականացվել բաժնային գործիքների թողարկմամբ, չեն ազդում դրա դասակարգման վրա: Ընկերությունը դասակարգում է բոլոր այլ պարտավորությունները որպես ոչ ընթացիկ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ ակտիվներ և պարտավորություններ:

(բ) Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ չափում է ֆինանսական գործիքները, ինչպիսիք են ներդրումային արժեթղթերը, իրական արժեքով :

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)**(բ) Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**

Իրական արժեքն այն գումարն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքի արդյունքում կստացվեր ակտիվը վաճառելիս, կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելիս չափման օրվա դրությամբ: Իրական արժեքի չափումը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ ակտիվի վաճառքի կամ պարտավորության փոխանցման գործարքը տեղի է ունենում՝

- ▶ Ակտիվի կամ պարտավորության համար առաջնային շուկայում, կամ
- ▶ Առաջնային շուկայի բացակայության դեպքում, ակտիվի կամ պարտավորության կամ համար առավել անբարենպաստ շուկայում:

Առաջնային կամ առավել բարենպաստ շուկան պետք է հասանելի լինի Ընկերության կողմից: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է այն ենթադրությունների հիմա վրա, որ շուկայի մասնակիցները կկիրառեն ակտիվի կամ պարտավորության գինը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց տնտեսական շահերից ելնելով:

Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի կարողությունը գեներացնել տնտեսական օգուտներ՝ ակտիվը լավագույնս օգտագործելով կամ վաճառելով այն շուկայի այլ մասնակցի, որը ակտիվը լավագույնս կօգտագործի:

Ընկերությունն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք համապատասխանում են հանգամանքներին և որոնց մասով առկա են բավարար տվյալներ իրական արժեքը որոշելու համար՝ առավելագույնս օգտագործելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալները և նվազագույնի հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը:

Բոլոր ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց մասով իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև.

- ▶ 1-ին մակարդակ. նույն ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված),
- ▶ 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- ▶ 3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակներում, ապա իրական արժեքի չափումն ամբողջությամբ դասակարգվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակում, որում դասակարգվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

(գ) Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	420.06	542.61

Ոչ դրամային միավորները չեն փոխարկվում և չափվում են սկզբնական արժեքով (փոխարկվում են կիրառելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը), բացառությամբ հաշվեկշռային արժեքով չափվող ոչ դրամային միավորների, որոնք արտահայտված են արտարժույթով, որոնք փոխարկվում են իրական արժեքի որոշման ամսաթվին սահմանված փոխարժեքով:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)**(գ) Արտարժույթով գործարքներ (շարունակություն)**

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային միավորների փոխարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային միավորների փոխարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային միավորների փոխարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային միավորների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

դ) Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներառյալ ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և այլ ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները: Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը, ընդհանուր առմամբ, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների միավորի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հողը մաշվածության չի ենթարկվում:

Հիմնական միջոցների խոշոր միավորների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար հետևյալն են.

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

- ▶ Շենքեր և շինություններ - 40 տարի,
- ▶ Համակարգչային տեխնիկա – 3-6 տարի,
- ▶ Սերվերներ - 10 տարի,
- ▶ Մեքենաներ, սարքավորումներ - 10 տարի,
- ▶ Կապիտալ ներդրումներ վարձակալված հիմնական միջոցներում - 10 տարի կամ վարձակալության ժամկետ ավելի պակաս լինելու դեպքում,
- ▶ Տրանսպորտային միջոցներ - 10 տարի,
- ▶ Այլ - 8 տարի.

Ընկերությունը յուրաքանչյուր տարի վերանայում է ակնկալվող օգտակար ծառայության ժամկետները :

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)**(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ (շարունակություն)**

Գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետներն են՝

- ▶ Համակարգչային ծրագիր - 15 տարի,
- ▶ Լիցենզիաներ և առևտրային նշաններ - 15 տարի:

(զ) Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույք գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

(ե) Վարձակալություն

Ընկերությունը կնքում է վարձակալական պայմանագրեր հիմնականում գրասենյակային տարածքների համար: Վարձակալական պայմանագրերը սովորաբար կնքվում են 1-ից 10 տարի ժամկետով, և բոլորն ունեն երկարաձգման հնարավորություն: Ընկերությունը չի կնքում վաճառքի և հետադարձ վարձակալության պայմանագրեր: Բոլոր վարձակալության պայմանագրերը կնքվում են անհատական հիմունքներով և պարունակում են տարբեր պայմաններ:

Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է կամ պարունակում է վարձակալություն պայմանագրի գործողության սկզբում: Վարձակալության պայմանագիրն իրավունք է տալիս որոշակի ժամանակահատվածում սահմանելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումն ուղղությունները և ստանալու որոշակիացված ակտիվից բոլոր տնտեսական օգուտները՝ փոխհատուցման դիմաց:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հաճաճ ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)**(Է) Վարձակալություն (շարունակություն)**

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունները, որոնք չափվում են վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք պետք է կատարվեն վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ Էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի կատարման գինը, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք և վարձակալության դադարեցման համար տույժերի վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետը արտացոլում է Ընկերության կողմից դադարեցման օպցիոնի իրականացումը:

Փոփոխական վարձավճարները, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքաչափից, ճանաչվել են որպես ծախս (բացառությամբ այն դեպքերի երբ դրանք կատարվում են պաշարների ստեղծման նպատակով) այն ժամանակահատվածում, երբ տեղի է ունեցել վճարում առաջացնող իրադարձություն կամ պայման:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվարկելիս Ընկերությունը օգտագործում է իր լրացուցիչ փոխառության դրույքը վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, քանի որ վարձակալության մեջ ենթադրվող տոկոսադրույքը հեշտ չէ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունները աճում են արտացոլելու տոկոսի աճը և նվազում են կատարված վարձավճարների չափով: Ինչպես նաև, վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները վերաչափվում են, եթե առկա է վարձակալության ժամկետների, վարձավճարների փոփոխություն (օր.՝ ապագա վճարումների փոփոխություն՝ ինդեքսի կամ տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունքում, որն օգտագործվում է այդպիսի վարձավճարները որոշելու համար) կամ ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ներառվել են հիմնական միջոցների հոդվածում:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալության ճանաչումից ազատում է կիրառում իր կարճաժամկետ վարձակալության պայմանագրերի նկատմամբ (այսինքն՝ այն վարձակալության պայմանագրերի նկատմամբ, որոնք նախատեսված են 12 ամիս կամ ավելի քիչ ժամկետով՝ սկսած մեկնարկի օրվանից և չեն ենթադրում գնման օպցիոն):

(ը) Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գույք արժեքից նվազագույնով: Իրացման գույք արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ՄՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

(թ) Ֆինանսական գործիքներ՝ սկզբնական ճանաչում և հետագա չափում

Ֆինանսական գործիքը մի պայմանագիր է, որը մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուսում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ բաժնային գործիք:

i) Ֆինանսական ակտիվներ՝ սկզբնական ճանաչում և չափում

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը կախված է վերջիններիս պայմանագրային դրամական հոսքերի բնույթից և դրանք կառավարելու Ընկերության քիզնես մոդելից: Բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում Էական ֆինանսավորման քաղաքիչ, կամ որոնց համար Ընկերությունը օգտագործել է կիրառելի նպատակահարմար մոտեցում՝ Ընկերությունը սկզբնապես ֆինանսական ակտիվը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող չէ: Առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնք չեն պարունակում Էական ֆինանսավորման քաղաքիչ կամ համար Ընկերությունը օգտագործել է կիրառելի նպատակահարմար մոտեցում, չափվում են գործարքի գնով:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

ի) Ֆինանսական ակտիվներ՝ սկզբնական ճանաչում և չափում (շարունակություն)

Որպեսզի ֆինանսական ակտիվը դասակարգվի և չափվի ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով, անհրաժեշտ է, որ վերջինս առաջացնի դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են «բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումները» (SPPI): Այս գնահատումը կոչվում է SPPI թեստ և կատարվում է գործիքի մակարդակով: Ֆինանսական ակտիվները, որոնց դրամական հոսքերը չեն բավարարում SPPI-ին, դասակարգվում և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով՝ անկախ բիզնես մոդելից:

Ընկերության ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը արտացոլում է Ընկերության ֆինանսական ակտիվների կառավարումը դրամական հոսքեր ձևավորելու նպատակով: Բիզնես մոդելը սահմանում է, թե արդյոք դրամական հոսքերը ձևավորվում են պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքագրումից, ֆինանսական ակտիվների վաճառքից կամ միաժամանակ՝ երկուսից: Ամորտիզացված արժեքով դասակարգվող և չափվող ֆինանսական ակտիվները պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը, իսկ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող և դասակարգվող ֆինանսական ակտիվները պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է հավաքագրել և վաճառել պայմանագրային դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվների գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորություններով (կանոնավոր գործարքներում) սահմանված ժամկետի ընթացքում, ճանաչվում են գործարքի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Ընկերությունը ձեռք է բերել կամ վաճառել ակտիվը:

Հետագա չափում

Հետագա չափման նպատակով Ընկերությունը դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվները հետևյալ կերպ՝

- ▶ Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվներ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով առանց կուտակված օգուտների կամ վնասների ապաճանաչման ժամանակ (բաժնային գործիքներ):

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները հետագայում չափվում են՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը և ենթակա են արժեզրկման: Օգուտները և վնասները ճանաչվում են օգուտի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում, երբ ակտիվը ապաճանաչվում է, փոփոխվում կամ արժեզրկվում է:

Ընկերության՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են առևտրային դեբիտորական պարտքեր և դրամակն միջոցներ և դրանց համարժեքներ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ (բաժնային գործիքներ)

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է ընտրել դասակարգել մշտական հիմունքներով իր բաժնային գործիքները որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքներ, եթե նրանք համապատասխանում են ՀՀՄՄ 32 Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացումը ստանդարտում սեփական կապիտալի սամանմանը և չեն պահվում առևտրային նպատակներով: Դասակարգումը որոշվում է գործիք առ գործիք հիմունքով:

Այս ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն ծախսագրվում շահույթում կամ վնասում: Ծախաբաժինները ճանաչվում են որպես ֆինանսական եկամուտ շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում, երբ սահմանվում է վճարման իրավունքը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ընկերությունը օգտվում է այսպիսի մուտքերից որպես ֆինանսական գործիքի արժեքի մասի փոխհատուցում, որի դեպքում այսպիսի օգուտները արտացոլվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: ԱՅլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա են արժեզրկման գծով գնահատման:

Ընկերությունը որոշել է մշտական հիմունքներով դասակարգել իր բաժնային գործիքները համաձայն սույն դասակարգման:

Ծախաբաժիններից եկամուտը ճանաչվում է, երբ սահմանված է վճարը ստանալու բաժնետերերի իրավունքը:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)**i) Ֆինանսական ակտիվներ՝ սկզբնական ճանաչում և չափում (շարունակություն)****Ապաճանաչում**

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, ֆինանսական ակտիվի մաս կամ համանման ֆինանսական ակտիվների խմբի մաս) հիմնականում ապաճանաչվում է (այնինքն՝ հեռացվում է Խմբի՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից), երբ՝

- ▶ Ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը սպառվում է կամ,
- ▶ Ընկերությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքերի իր իրավունքները կամ պարտավորվել է ամբողջությամբ վճարել ստացված դրամական միջոցների հոսքերը՝ առանց Էական ուշացումների, երրորդ կողմին՝ "փոխանցման" պայմանագրի համաձայն. և կամ (Ա) Ընկերությունը փոխանցել է ակտիվի գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ (Բ) Ընկերությունը չի փոխանցել կամ պահպանել ակտիվի հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, բայց փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Երբ ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքերի իր իրավունքները կամ փոխանցման պայմանագիր է կնքում, այն գնահատում է, թե արդյոք այն պահպանել է սեփականության իրավունքի հետ կապված ռիսկերն ու օգուտները և որքանով: Եթե Ընկերությունը չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, ինչպես նաև չի փոխանցել ակտիվի վերահսկողությունը, Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել փոխանցված ակտիվը իր շարունակական մասնակցության չափով: Այս դեպքում Ընկերությունը ճանաչում է նաև համապատասխան պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը և դրա հետ կապված պարտավորությունը գնահատվում են այն հիմքի վրա, որն արտացոլում է Ընկերության պահպանած իրավունքներն ու պարտավորությունները: Ընթացիկ մասնակցությունը, որը երաշխիքի ձև է ստանում փոխանցված ակտիվի նկատմամբ, չափվում է ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքից և առավելագույն հատուցումից նվազագույնով, որը Ընկերությունը կարող է վճարել ըստ պահանջի:

Արժեզրկում

Ընկերությունը ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը բոլոր պարտքային գործիքների համար, որոնք չեն հաշվարկվում իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հիմնված են պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերի և բոլոր դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերության վրա, որոնք Ընկերությունը ակնկալում է ստանալ՝ զեղչված մոտավորապես սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերը կնքվեն պահվող գրավի վաճառքից կամ վարկունակության այլ բարելավումներից ստացված դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք պայմանագրային պայմանների անբաժանելի մաս են կազմում:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների համար Ընկերությունը կիրառում է պարզեցված մոտեցում ԱՊԿ հաշվարկի ժամանակ: Այսպիսով, Ընկերությունը չի հետևում պարտքային ռիսկի փոփոխություններին, այլ փոխարենը ճանաչում է հնարավոր կորուստների պահուստ՝ հիմնված յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ամբողջ ժամանակահատվածում ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: Ընկերությունը սահմանել է պահուստի մատրիցա՝ հիմնված պարտքային կորստի իր պատմական փորձի վրա, որը ճշգրտվել է՝ հաշվի առնելով պարտապաններին և տնտեսական միջավայրին բնորոշ ապագայամետ գործոնները:

ii) Ֆինանսական պարտավորություններ – սկզբնական ճանաչում և չափում

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ, վարկեր և փոխառություններ, կրեդիտորական պարտքեր կամ որպես ածանցյալ գործիքներ՝ նախորոշված որպես հեջավորման գործիք արդյունավետ հեջում, ըստ անհրաժեշտության:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, և, վարկերի, փոխառությունների և կրեդիտորական պարտքերի դեպքում՝ առանց ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի ծախսումների:

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր և վարձակալության գծով պարտավորություններ:

Հետագա չափում

Հետագա չափման նպատակներով ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններում:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)**(ժ) Ֆինանսական ակտիվներ՝ սկզբնական ճանաչում և չափում (շարունակություն)****Ապաճանաչում**

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը: Երբ միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային արժեքներում ճանաչվում է ահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում:

iii) Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և զուտ գումարը արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

(ի) Մեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նոմինալ արժեքը:

Կուտակված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Իրական արժեքի պահուստները արտացոլում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները: Ներառում են այս տիպի ֆինանսական գործիքներին առնչվող օգուտներն և վնասները:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

(լ) Ծնորհներ

Ծնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Ծնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Ընկերության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են շահույթ կամ վնաս՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Ծնորհը, որը հատկացվում է Ընկերությանը՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

(խ) Ծախսափառք

Ընթացիկ ծախսափառքը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույթաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և ծախսափառքի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա քավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)**(խ) Շահութահարկ (շարունակություն)**

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ծ) Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- ▶ Աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- ▶ Վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները:

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցում են ծառայություններ, Ընկերությունն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

- (ա) Որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Ընկերությունը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,
- (բ) Որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

- (ա) Կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,
- (բ) Չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարգևավճարներ

Պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Ընկերությունն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

(կ) Հասույթի ճանաչում

Ընկերությունը հիմնականում տրամադրում է վճարահաշվարկային ծառայություններ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ ճանաչվում է, երբ ապրանքները կամ ծառայությունները փոխանցվում են հաճախորդին այն գումարով, որն արտացոլում է այն վարձատրությունը, որը Ընկերությունը ակնկալում է ստանալ այդ ապրանքների կամ ծառայությունների դիմաց: Ընկերությունը որոշել է, որ հանդիսանում է պրինցիպալ հասույթ առաջացնող պայմանագրերում, քանի որ այն սովորաբար վերահսկում է ապրանքները կամ ծառայությունները նախքան հաճախորդին փոխանցելը, բացառությամբ այն ծառայությունների, երբ Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես գործակալ:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)**(կ) Հասույթի ճանաչում (շարունակություն)**

Ընկերությունը ձեռք է բերում վճարահաշվարկային ծառայություններ և ոչ ընթացիկ ակտիվներ միջազգային կազմակերպություններից իր հաճախորդների անունից: Այս պայմանագրերով, Ընկերությունը տրամադրում է գնումների իրականացման ծառայություններ: Ընկերությունը չի վերահսկում ծառայությունները և ոչ ընթացիկ ակտիվները նախքան դրանք հաճախորդին փոխանցելը: Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես գործակալ և ճանաչում է հասույթը գույք գումարով, որը պահվում է այդ պայմանագրերով: Հասույթը ճանաչվում է ժամանակի այն պահին (հաճախորդի կողմից ծառայությունները կամ ոչ ընթացիկ ակտիվները ստանալիս), երբ հաճախորդը օգուտներ է ստանում Ընկերության կողմից մատուցված գնումների իրականացման ծառայություններից:

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը: Ընկերությունը դիտարկում է, արդյոք պայմանագրում առկա են այլ խոստումներ, որոնք հանդիսանում են կատարման առանձին պարտավորություններ, որոնց մասով անհրաժեշտ է գործարքի գնի մասի բաշխում:

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Վճարահաշվարկային ծառայություններ

Հասույթն առաջանում է վճարահաշվարկային ծառայությունների դիմաց բանկերի կողմից վճարվելիք կոմիսիոն վճարներից:

Վճարահաշվարկային ծառայությունները մասնավորապես ներառում են՝

- ▶ Կանխիկի տրամադրում բանկումատներով և POS տերմինալներով,
- ▶ Առևտրային և սպասարկման կետերում ձեռք բերված ապրանքների կամ ստացված ծառայությունների դիմաց վճարումների իրականացում POS տերմինալներով,
- ▶ Կոմունալ ծառայությունների դիմաց վճարումների իրականացում բանկումատներով,
- ▶ Էլեկտրոնային վճարումների իրականացում ինտերնետով,
- ▶ Քարտային հաշվի մնացորդի վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրում,
- ▶ Ինտերնետային առևտուր,
- ▶ Քարտից քարտ գումարների փոխանցում և այլն:

Թողարկված քարտերի էմբոսինգ և կողավորում

Հասույթը ճանաչվում է «ԱրՔա» վճարային համակարգում բանկերի կողմից թողարկված պլաստիկ քարտերի էմբոսինգից և կողավորումից և ճանաչվում է գործարքի փաստացի իրականացման ժամանակ:

Տարեկան անդամավճարներ

Հասույթը ճանաչվում է տարեկան միանվագ անդամավճարներից, որոնք վճարում են «ԱրՔա» վճարային համակարգի անդամ բանկերը՝ մատուցված ծառայությունների, ինչպես նաև քարտեր թողարկելու և սպասարկելու դիմաց:

Չփոխհատուցվող կանխավճարներ՝ միացում ԱրՔա համակարգին

Ընկերությունը ճանաչում է ԱրՔա համակարգին միանալու համար բանկերի կողմից վճարվող միանվագ կանխավճարները որպես հասույթ՝ ստացված ժամանակի այն պահին, երբ վճարող բանկը ստանում է վճարահաշվարկային ծառայություններ Ընկերության կողմից:

(հ) Շահաբաժիններից եկամուտ

Շահաբաժիններից եկամուտը ճանաչվում է, երբ սահմանված է վճարը ստանալու բաժնետերերի իրավունքը:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)**(ձ) Դրամական միջոցներ**

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, որոնք հանդիսանում են ընթացիկ հաշիվներ բանկերում և ավանդներ 90 օրից պակաս ժամկետով, կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Ընկերությունը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

(դ) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է ստանդարտներում կատարված որոշակի փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2022թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը դեռևս չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել:

Անբարենպաստ պայմանագրեր - Պայմանագրի կատարման ծախսեր – ՀՀՄՄ 37 փոփոխություններ

Պայմանագիրը համարվում է անբարենպաստ, եթե այդ պայմանագրով նախատեսված պարտականությունները կատարելու անխուսափելի ծախսերը (այսինքն, այն ծախսերը, որոնց մասով Ընկերությունը չի կարող խուսափել պայմանագրի առկայության դեպքում) գերազանցում են դրա շրջանակներում ակնկալվող տնտեսական օգուտները: Փոփոխությունները հստակեցնում են, որ պայմանագրի անբարենպաստ կամ վնասաբեր լինելը գնահատելիս, կազմակերպությունը պետք է ներառի այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն առնչվում են ապրանքների կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրին, ներառյալ ինչպես լրացուցիչ ծախսերը (օրինակ՝ ուղղակի աշխատանքի և նյութերի ծախսերը), այնպես էլ պայմանագրային գործունեության հետ

անմիջականորեն կապված ծախսերի բաշխումը (օրինակ՝ պայմանագրի կատարման համար օգտագործվող սարքավորումների մաշվածությունը և պայմանագրի կառավարման և վերահսկողության ծախսերը): Ընդհանուր և վարչական ծախսերը ուղղակիորեն չեն առնչվում պայմանագրին և չեն ներառվում այդ ծախսերում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ ծախսերը հստակորեն գանձվում են պայմանագրի մյուս Կողմից:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Հիմնական միջոցներ – մուտքեր նախքան նախանշած նպատակով օգտագործելը – ՀՀՄՄ 16-ի փոփոխություններ

Այս փոփոխությունը չի թույլատրում կազմակերպություններին հիմնական միջոցների արժեքից նվազեցնել ակտիվը համապատասխան վայր և վիճակի բերելու ընթացքում, որն անհրաժեշտ է ղեկավարության կողմից նախանշված նպատակով այն գործարկելու համար, արտադրված միավորների վաճառքից ստացված մուտքերը: Փոխարենը, կազմակերպությունը ճանաչում է տվյալ միավորների վաճառքից մուտքերը և տվյալ միավորների արտադրման նպատակով ծախսումները շահույթում կամ վնասում: Անցումային դրույթների համաձայն՝ Ընկերությունը կիրառում է այս փոփոխությունները հետընթաց միայն հիմնական միջոցների այն միավորների նկատմամբ, որոնք մատչելի են օգտագործման համար ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո, երբ կազմակերպությունը առաջին անգամ կիրառում է փոփոխությունը (սկզբնական կիրառման ամսաթիվ):

Այս փոփոխությունները Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններին վրա ազդեցություն չեն ունեցել, քանի որ չի իրականացվել հիմնական միջոցներով արտադրված այդպիսի միավորների վաճառք, որոնք մատչելի են եղել ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբին կամ դրանից հետո:

ՀՀՄՄ 9 Ֆինանսական գործիքներ - Ֆինանսական պարտավորությունների ապահանջման համար «10 տոկոս» թեստում ներառվող վճարներ

Փոփոխությունը պարզաբանում է այն վճարները, որոնք կազմակերպությունը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները ըստ էության տարբեր են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն փոխառուի և փոխատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, այդ թվում՝ կամ փոխառուի կամ փոխատուի կողմից մյուսի անունից վճարված կամ ստացված վճարները: Համանման փոփոխություն չի առաջարկվում ՀՀՄՄ 39 Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում ստանդարտի համար:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)**(դ) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)**

Անցումային դրույթների համաձայն՝ Ընկերությունը փոփոխությունը կիրառում է այն ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք փոփոխված կամ փոխանակված են՝ կազմակերպության կողմից փոփոխության առաջին անգամ կիրառման պահին սկսվող կամ դրան հաջորդող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (նախնական կիրառման ամսաթիվը): Այս փոփոխությունները Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցություն չեն ունեցել, քանի որ տվյալ ժամանակաշրջանում Ընկերության ֆինանսական գործիքներում փոփոխություններ չեն կատարվել:

4. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա, ակտիվների և պարտավորությունների վրա, ինչպես նաև կից բացահայտումների և պայմանական պարտավորությունների բացահայտման վրա: Այս ենթադրությունների ու գնահատումների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է հանգեցնել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների՝ հաջորդող ֆինանսական տարում եական ճշգրտումների առաջացման զգալի ռիսկ:

Դատողություններ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների կիրառման ընթացքում ղեկավարությունը կատարել է հետևյալ դատողությունները, որոնք առավել նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

Պայմանագրերի վարձակալության ժամկետների որոշում երկարաձգման հնարավորությամբ – Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը որոշում է վարձակալության ժամկետը որպես վարձակալության չեղյալ չհամարվող ժամանակաշրջան, ներառյալ այն ժամանակաշրջանները, որոնց համար առկա է վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ հնարավորությունը, կամ ժամանակաշրջաններ, որոնց համար առկա է վարձակալությունը դադարեցնելու հնարավորություն, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ չի իրագործի հնարավորությունը:

Երբ Ընկերությունն ունի վարձակալությունը երկարաձգելու հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է դատողություններ որոշելու, արդյոք կիրագործի կամ չի իրագործի այդ հնարավորությունը: Ղեկավարությունը դիտարկում է բոլոր փաստերն ու հանգամանքները, ինչպես նաև նախկին փորձը և ակտիվի փոփոխությամբ պայմանավորված բոլոր ապագա ծախսերը, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի իրագործվում, վարձակալության ժամկետը որոշելիս: Այսինքն, այն դիտարկում է բոլոր համապատասխան գործոնները, որոնք վարձակալի համար ստեղծում են վարձակալության շարունակման հնարավորությունը իրագործելու տնտեսական խթան: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարձակալության երկարաձգման ժամանակահատվածները վարձակալության մեջ չեն ներառվել որպես վարձակալության ժամկետի մաս, քանի որ դրանց կատարման վերաբերյալ վստահություն չկա:

Հատույթ

Նշանակալի դատողություններ են կիրառվել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները որոշելիս հատույթի հետևյալ հոսքերի համար՝

Չհատուցվող կանխավճարներ՝ միացում ԱրՔա համակարգին

ԱրՔա համակարգին միանալու համար բանկերի կողմից վճարվող միանվագ կանխավճարները ճանաչվում են ժամանակի այն պահին, երբ վճարող բանկը կարող է օգտվել ԱրՔա-ին միանալուց, այսինքն՝ այն կարող է ծառայություններ առաջարկել ԱրՔա համակարգի միջոցով մշակվող գործարքներով:

Չհատուցվող կանխավճարներ – բանկոմատների, POS տերմինալների գրանցում և պրոֆիլի փոփոխություն

Բանկոմատների, POS-տերմինալների և պրոֆիլի փոփոխությունների գրանցումից ստացված հատույթը ճանաչվում է գրանցման աշխատանքների ավարտի պահին և չի հետաձգվում համապատասխան բանկոմատների և POS-մեքենաների սպասվող օգտակար ծառայության ընթացքում, քանի որ գրանցման աշխատանքները դիտարկվում են որպես կատարողականի առանձին պարտավորություն, մասնավորապես, Ընկերությունը չի վիճակի չէ վերահսկել բանկոմատների և POS-տերմինալների աշխատանքը և տերմինալների միջոցով գործարքների մշակման ընթացիկ ծառայությունները տրամադրվում են նաև իրենց տերմինալները ինքնուրույն գրանցած բանկերին:

4. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ (շարունակություն)

Հասույթ (շարունակություն)

Պրինցիպալ/գործակալություն հարաբերություններ

Ընկերությունը որոշել է, որ հանդես է գալիս որպես պրինցիպալ հասույթի բոլոր գործարքներում, քանի որ վերահսկում է ծառայությունները մինչև հաճախորդներին փոխանցելը: Մասնավորապես, կազմակերպությունը հիմնական պատասխանատուն է ծառայությունների կատարման համար և իր հայեցողությամբ կարող է սահմանել մատուցվող ծառայությունների գինը:

Կապակցված կողմերի որոշում

Ընկերությունը համարում է իր որոշ բաժնետերերին կապակցված կողմեր, քանի որ նրանք նշանակալի ազդեցություն ունեն Ընկերության վրա: Նշանակալի ազդեցությունը ներդրման օբյեկտի ֆինանսական և գործառնական քաղաքականության վերաբերյալ որոշումների կայացմանը մասնակցելու իրավունքն է: Եթե կազմակերպությանն է պատկանում ներդրման օբյեկտի ձայնի իրավունքների 20 տոկոսը կամ ավելին, ապա ենթադրվում է, որ կազմակերպությունն ունի նշանակալի ազդեցություն, բացառությամբ այն դեպքի, երբ հստակորեն կարելի է ցուցադրել, որ այդպես չէ: Եվ հակառակը՝ եթե կազմակերպությանն է պատկանում ներդրման օբյեկտի ձայնի իրավունքների 20 տոկոսից պակաս, ապա ենթադրվում է, որ կազմակերպությունը չունի նշանակալի ազդեցություն, բացառությամբ այն դեպքի, երբ այդպիսի ազդեցությունը հստակորեն կարելի է ցուցադրել: Կազմակերպության կողմից նշանակալի ազդեցություն ունենալու մասին սովորաբար վկայում են ստորև նշվածներից մեկը կամ մի քանիսը՝

- ▶ Ներկայացվածություն ներդրման օբյեկտի տնօրենների խորհրդում կամ համարժեք կառավարման մարմնում,
- ▶ Մասնակցություն քաղաքականության ձևավորման գործընթացներին, ներառյալ մասնակցությունը շահաբաժինների վճարման կամ այլ բաշխումների վերաբերյալ որոշումներին,
- ▶ Կազմակերպության և իր ներդրման օբյեկտի միջև Էական գործարքներ,
- ▶ Կառավարչական անձնակազմի փոխանակում,
- ▶ Կարևոր տեխնիկական տեղեկատվության տրամադրում.

Գնահատականներ և ենթադրություններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ապագայի և գնահատման անորոշության այլ հիմնական աղբյուրների վերաբերյալ հիմնական ենթադրությունները, որոնք ունեն հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների Էական ճշգրտումներ առաջացնելու նշանակալի ռիսկ, նկարագրված են ստորև: Ընկերությունն իր ենթադրությունները և գնահատումները իրականացրել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ առկա պարամետրերի հիման վրա: Գոյություն ունեցող հանգամանքները և ապագա զարգացումների վերաբերյալ ենթադրությունները, այնուամենայնիվ, կարող են փոխվել շուկայի փոփոխությունների կամ առաջացող հանգամանքների արդյունքում, որոնք դուրս են Ընկերության վերահսկողությունից: Նման փոփոխություններն արտացոլվում են ենթադրություններում, երբ դրանք առաջանում են:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետներ

2022 թվականի հունվարի 1-ին, հաշվի առնելով տեխնոլոգիական շուկայում վերջին փոփոխությունները, ներառյալ առաջարկվող ծառայությունների բնույթը, դեկավարությունը վերանայել է հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների գնահատված օգտակար ժամկետները: Օգտակար ծառայության ժամկետները որոշելիս դեկավարությունը հաշվի է առել բոլոր համապատասխան գործոնները, ինչպիսիք են՝ ակտիվների ակնկալվող օգտագործումը, ակտիվների նորմատիվային ծառայության ժամկետը, տեխնիկական կամ տնտեսական մաշվածությունը, ակտիվների օգտագործման իրավական/պայմանագրային սահմանափակումները և այլն: Գնահատման փոփոխության հետևանքները հեռանկարային են ճանաչվել և բացահայտվել են ծանոթագրություններ 6-ում և 7-ում:

5. Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Ընկերությունը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն:

5. Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1-ում. Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ

2020 թ. հունվարին ՀՀՄՄ-ն փոփոխություններ է հրապարակել ՀՀՄՄ 1-ի 69-ից 76 պարբերություններում՝ պարտավորությունները որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու պահանջները հստակեցնելու համար: Փոփոխությունները պարզաբանում են.

- ▶ Ինչ է նշանակում մարումը հետաձգելու իրավունք,
- ▶ Որ հետաձգելու իրավունքը պետք է գոյություն ունենա հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին,
- ▶ Որ դասակարգման վրա չի ազդում կազմակերպության՝ հետաձգելու իրավունքը օգտագործելու հավանականությունը,
- ▶ Որ միայն այն դեպքում, երբ փոխարկելի պարտավորության մեջ ներդրված ածանցյալ գործիքն ինքնին հանդիսանում է բաժնային գործիք, ապա պարտավորության պայմանները չեն ազդի դրա դասակարգման վրա:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023 թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունը իր ընթացիկ գործունեության վրա:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում – Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 8 ստանդարտում

2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՄ-ն փոփոխություններ է հրապարակել ՀՀՄՄ 8-ում, որտեղ ներկայացված է «հաշվապահական հաշվառման գնահատումների» սահմանումը: Փոփոխությունները պարզաբանում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների և սխալների ուղղման տարբերությունը: Ինչպես նաև, դրանք պարզաբանում են, թե ինչպես են կազմակերպությունները օգտագործում չափման հիմունքները և ելակետային տվյալները՝ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներ մշակելու համար:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և կիրառվում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունների նկատմամբ, որոնք տեղի են ունենում այդ ժամանակաշրջանի սկզբին կամ դրանից հետո: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրելի է, եթե այդ փաստը բացահայտվում է: Ակնկալվում է, որ փոփոխությունները Էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1-ում և ՖՀՄՄ Գործնական ցուցումներ 2-ում

2021թ.-ի փետրվարին ՀՀՄՄ-ն հրապարակել է փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1-ում և ՖՀՄՄ Գործնական ցուցումներ 2-ում («Էականության մասին դատողությունների կիրառում»), որտեղ ներկայացված են ուղեցույցներ և օրինակներ՝ օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ Էականության դատողությունները: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումները՝ փոխարինելով «նշանակալի» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը «Էական» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն Էականության հայեցակարգը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

ՀՀՄՄ 1-ի փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ թույլատրելով վաղաժամկետ կիրառումը: Քանի որ Գործնական ցուցումներ 2-ի փոփոխությունները ներկայացնում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվության Էականության սահմանման կիրառման ոչ պարտադիր ուղեցույց, այս փոփոխությունների համար ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի սահմանման անհրաժեշտություն չկա:

Ընկերությունը ներկայումս վերանայում է իրենց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվության բացահայտումները՝ ապահովելու համապատասխանությունը փոփոխված պահանջներին:

5. Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)

2021 թվականի մայիսին Խորհուրդը հրապարակել է ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները, որոնք ներառում են ՀՀՄՍ 12-ի համաձայն սկզբնական ճանաչման բացառման շրջանակը, այն այլևս չի կիրառվում այն գործարքների մասով, որոնք հանգեցնում են հավասարապես հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների: Փոփոխությունները պետք է կիրառվեն այն գործարքների համար, որոնք տեղի են ունենում ներկայացված ամենավաղ համեմատական ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո: Ինչպես նաև, ներկայացված ամենավաղ համեմատական ժամանակաշրջանի սկզբում պետք է ճանաչվեն նաև հետաձգված հարկային ակտիվը (եթե առկա է բավարար հարկվող շահույթ) և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վարձակալության և ապագործարկման պարտավորությունների հետ կապված բոլոր նվազեցվող և հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար:

Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունը:

6. Հիմնական միջոցներ

հազար ՀՀ դրամ	Հոր, շենքեր և շինություն	Համակարգչային տեխնիկա	Մեքենա և սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ վարձակալված հիմնական միջոցներում	Այլ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ-Գրասենյակային տարածքներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	94,213	714,100	1,028,159	19,592	10,998	72,497	373,732	2,313,291
Ավելացումներ Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	698,465	143,497	-	3,531	5,422	-	850,915
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(902)	(18,737)	-	-	(3,845)	-	(23,484)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	94,213	1,411,663	1,152,919	19,592	14,529	74,074	373,732	3,140,722
Ավելացումներ Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	28,669	243,568	-	1,880	6,459	-	280,576
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(71,839)	(33,862)	-	-	(5,058)	-	(110,759)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	94,213	1,368,493	1,362,625	19,592	16,409	75,475	373,732	3,310,539
Մաշվածություն								
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	43,265	380,285	556,697	10,393	6,573	54,765	141,578	1,193,556
Տարվա մաշվածություն Օտարումներ և դուրսգրումներ	1,837	161,241	148,773	1,956	1,678	6,085	70,790	392,360
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(555)	(14,046)	-	-	(3,575)	-	(18,176)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	45,102	540,971	691,424	12,349	8,251	57,275	212,368	1,567,740
Տարվա մաշվածություն Օտարումներ և դուրսգրումներ	1,838	116,536	93,263	1,957	1,853	6,495	70,789	292,731
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(71,620)	(26,603)	-	-	(4,215)	-	(102,438)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	46,940	585,887	758,084	14,306	10,104	59,555	283,157	1,758,033
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	49,111	870,692	461,495	7,243	6,278	16,799	161,364	1,572,982
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,273	782,606	604,541	5,286	6,305	15,920	90,575	1,552,506

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

277,220 հազար դրամ (2021թ.՝ 376,737 հազար ՀՀ դրամ) մաշվածությունը ծախսագրվել է վաճառքի ինքարժեքին, իսկ 15,511 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 15,623 հազար ՀՀ դրամ)՝ վարչական ծախսերին:

6. Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական ակտիվները, որոնք ներառված են ամբողջությամբ մաշված, բայց դեռևս օգտագործվող ակտիվների մեջ, կազմում են 210,483 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 283,232 հազար ՀՀ դրամ):

2022թ. հունվարի 1-ին Հնկերության ղեկավարությունը վերանայել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատականները: Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է փոփոխության ազդեցությանը ֆինանսական հաշվետվությունների գումարների վրա:

Հազար ՀՀ դրամ

Ազդեցություն

Մաշվածության նվազում 2022 թվականի համար՝ ճանաչված շահույթում կամ վնասում	137,034
Հիմնական միջոցների աճ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	137,034

Այսպես ժամանակաշրջանների համար ազդեցություն գումարը չի բացահայտվում, քանի որ դրա գնահատումը անհնար է:

7. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Արտոնագրեր և ապրանքային նշաններ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք			
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	859,361	616,990	1,476,351
Ավելացումներ	89,333	–	89,333
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(15)	(189)	(204)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	948,679	616,801	1,565,480
Ավելացումներ	133,945	192,846	326,791
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(13,445)	(2,754)	(16,199)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,069,179	806,893	1,876,072
Ամորտիզացիա			
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	493,109	334,175	827,284
Տարվա ամորտիզացիա	84,581	51,417	135,998
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(15)	(47)	(62)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	577,675	385,545	963,220
Տարվա ամորտիզացիա	53,219	33,990	87,209
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(10,320)	(1,528)	(11,848)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	620,574	418,007	1,038,581
Զուտ հաշվեկշռային արժեք			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	371,004	231,256	602,260
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	448,605	388,886	837,491

87,199 հազար դրամ (2021թ.՝ 135,952 հազար ՀՀ դրամ) ամորտիզացիան ծախսագրվել է վաճառքի ինքարժեքին, իսկ 10 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 46 հազար ՀՀ դրամ)՝ վարչական ծախսերին:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ներառված են ամբողջությամբ ամորտիզացված, բայց դեռևս օգտագործվող ակտիվների մեջ, կազմում են 248,967 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 249,323 հազար ՀՀ դրամ thousand):

2022թ. հունվարի 1-ին Հնկերության ղեկավարությունը վերանայել է ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատականները: Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է փոփոխության ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների գումարների վրա:

հազար ՀՀ դրամ

Ազդեցություն

Ամորտիզացիայի նվազում 2022 թվականի համար՝ ճանաչված շահույթում կամ վնասում	53,769
Ոչ նյութական ակտիվների աճ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	53,769

Այսպես ժամանակաշրջանների նկատմամբ ազդեցության գումարը չի բացահայտվում, քանի որ դրա գնահատումը

անհնար է:

8. Ներդրումային արժեթղթեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր-Բաժնային գործիքներ	209,800	264,479
Ընդամենը	209,800	264,479

Բաժնային գործիքները բաղկացած են Ընկերությանը պատկանող MasterCard Incorporated ընկերության Բ դասի 15,330 հատ բաժնետոմսերից:

Բ դասի բաժնետոմսերը հրապարակային վաճառվող բաժնետոմսեր չեն և կարող են պատկանել միայն MasterCard Incorporated-ի իրավասու անդամներին, սակայն դրանք կարող են փոխարկվել A դասի բաժնետոմսերի, որոնք հրապարակայնորեն վաճառվում և ցուցակվում են Նյու Յորքի ֆոնդային բորսայում:

9. Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Կանխավճարներ տրված հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների համար	109,944	99,977
Վարձակալության համար դեպոզիտային գումար	7,530	7,530
Ընդամենը	117,474	107,507

10. Պաշարներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Ապրանքներ վերավաճառքի համար	25,486	4,672
Նյութեր	3,626	5,184
	29,112	9,856

Պաշարները գրավադրված չեն: Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների գումարը կազմում է 20,819 համար դրամ (2021թ.՝ 15,651 հազար դրամ):

11. Հետաձգված ծախսեր

Հետաձգված ծախսեր հոդվածով հաշվառվում են վճարահաշվարկային գործունեության հետ կապված ծրագրային սպասարկման և այլ ծախսերի գծով տրված կանխավճարները, որոնք չեն վերաբերում հաշվետու ժամանակաշրջանին և որոնց ժամկետը, հիմնականում, չի գերազանցում մեկ տարին: Ծախսագրումը կատարվում է համապատասխան ժամանակաշրջանում:

Հետաձգված ծախսերը 339,382 հազար ՀՀ դրամի չափով (2021թ.՝ 338,856 հազար ՀՀ դրամ) ծախսագրվել են «Վաճառքի ինքնարժեք»-ի Վճարահաշվարկային համակարգի ծրագրային սպասարկման ծախսեր հոդվածում, իսկ 3,479 հազար ՀՀ դրամը (2021թ.՝ 2,990 հազար ՀՀ դրամ)՝ «Վարչական ծախսեր»-ին:

12. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
<i>Առևտրային դեբիտորական պարտքեր՝</i>		
- Ba3 վարկանշված բանկերից	84,903	48,866
- banks rated from B1-ից B2 վարկանշված բանկերից	101,743	115,427
- չվարկանշված բանկերից	46,869	32,071
- չվարկանշված այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	490	449
	234,005	196,813
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Կանխավճարներ	33,269	42,497
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	11,832	22,479
Այլ	102	2,943
	45,203	67,919
	279,208	264,732

2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր չմարված գումարները կարճաժամկետ են, ժամկետանց չեն և ընդհանուր առմամբ փոխհատուցելի են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի միջին ժամանակահատվածը 21 օր է (2021թ.՝ 23 օր): Առևտրային դեբիտորական պարտքերը ապահովված չեն, և նրանց նկատմամբ տոկոս չի հաշվարկվում: Ընկերությունն օգտագործում է Moody's վարկանշային գործակալության կողմից տրված վարկանիշերը պարտքային որակը բացահայտելու նպատակով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով Ընկերության պարտքային և արտարժույթային ռիսկերը ներկայացված են ծանոթագրություն 23-ում:

13. Դրամական միջոցներ և նրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ են հանդիսանում ՀՀ Կենտրոնական բանկում (ՀՀ ԿԲ) և ՀՀ առևտրային բանկերում մնացորդները:

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Հաշիվներ առևտրային բանկերում		
▶ վարկանշված B1-ից B2	536,944	171,193
▶ չվարկանշված	246	256
Ընդամենը մնացորդներ առևտրային բանկերում	537,190	171,449
Հաշիվ ՀՀ ԿԲ-ում	256,666	44,086
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	793,856	215,535

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տոկոսակիր չեն: Ընկերությունն օգտագործում է Moody's վարկանշային գործակալության կողմից տրված վարկանիշերը պարտքային որակը բացահայտելու նպատակով:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով Ընկերության պարտքային և արտարժույթային ռիսկերը ներկայացված են ծանոթագրություն 23-ում:

14. Կապիտալ և պահուստներ**14.1 Բաժնետիրական կապիտալ**

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Թողարկված և ամբողջությամբ վճարված		
80 սովորական բաժնետոմսեր, յուրաքանչյուրը՝ 16,500.0 հազ. դրամ	1,320,000	1,320,000
Ընդամենը բաժնետիրական կապիտալ	1,320,000	1,320,000

14. Կապիտալ և պահուստներ (շարունակություն)**14.1 Բաժնետիրական կապիտալ (շարունակություն)**

Ընկերությունն ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի նկատմամբ իրավունք չունի: Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերի ցանկը և մասնակցության տոկոսը 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

N		Բաժնետոմսերի	
		քանակ	Տոկոս (%)
1	ՀՀ կենտրոնական բանկ	45	56.25
2	Ակբա Բանկ ԲԲԸ	5	6.25
3	«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ	5	6.25
4	«ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ	5	6.25
5	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ	4	5.00
6	«Արդշինբանկ» ՓԲԸ	4	5.00
7	«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ	3	3.75
8	«Արցախբանկ» ՓԲԸ	1	1.25
9	«ՀԱՅԲԻՋՆԵՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ	1	1.25
10	«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ	1	1.25
11	«ԻՆԵԿՈԲԱՆԿ» ՓԲԸ	1	1.25
12	«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ	1	1.25
13	«Այրի Բանկ» ՓԲԸ	1	1.25
14	«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ	1	1.25
15	«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ	1	1.25
16	«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ	1	1.25
		80	100.00

14.2 Շահաբաժիններ

2022թ. սովորական բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերին շահաբաժին չի վճարվել (2021թ.՝ նույնպես):

14.3 Պահուստային կապիտալ

Ընկերությունն ստեղծում է պահուստային հիմնադրամներ: Ընկերության պահուստային հիմնադրամը պետք է լինի բաժնետիրական կապիտալի 15 տոկոսից ոչ պակաս և առաջանում է հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթի բաշխման միջոցով: Պահուստային հիմնադրամի միջոցներն օգտագործվում են օրենքով սահմանված կարգով և նպատակներով:

14.4 Իրական արժեքի պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի գծով վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը, եթե ակտիվները չեն ապաճանաչվում չբաշխված շահույթին փոխանցման միջոցով:

15. Վարձակալություն

Ընկերությունը վարձակալում է գրասենյակային տարածքներ: Վարձակալության պայմանագրերը սովորաբար կնքվում են 5-ից 9 տարի ժամկետով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացյալ 1-ից 5 տարի ժամկետով: Ընկերության վարձակալության պարտավորություններն ապահովվում են վարձակալված ակտիվների նկատմամբ վարձատրվի սեփականության իրավունքով: Յուրաքանչյուր վարձակալություն սովորաբար սահմանում է սահմանափակումներ, այն է՝ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործվել միայն Ընկերության կողմից, եթե Ընկերությանը վարձակալության պայմանագրով չի վերապահվում իրավունք տվյալ ակտիվը ենթավարձակալության հանձնել երրորդ կողմին: Վարձակալության պայմանագրերը չեն չեղարկվում: Ընկերությունը իրավունք չունի ակտիվը վաճառել կամ գրավադրել որպես ապահովության միջոց: Գրասենյակային տարածքների վարձակալության դեպքում Ընկերությունը պարտավոր է պահպանել այն բարեկարգ վիճակում և վարձակալության ժամկետի ավարտին վերադարձնել այդ տարածքները իրենց սկզբնական վիճակում:

Ընկերությունն ունի որոշ այլ տարածքների վարձակալություն 12 ամսից պակաս ժամկետով: Ընկերությունը այս վարձակալությունների գծով կիրառում է «կարճաժամկետ վարձակալության» ճանաչումից ազատում:

15. Վարձակալություն (շարունակություն)

Ծանոթագրություն 6-ում և ստորև աղյուսակում ներկայացված են օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները և շարժը ժամանակաշրջանի ընթացքում՝

հազար ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	161,364	232,154
Մաշվածության ծախսեր	(70,789)	(70,790)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	90,575	161,364

Ստորև ներկայացված են վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը և շարժը ժամանակաշրջանի ընթացքում.

հազար ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	188,343	257,043
Տոկոսի հաշվեգրում (Ծան. 15)	17,068	25,103
Վճարումներ	(93,876)	(93,803)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	111,536	188,343
Ընթացիկ	85,855	76,882
Ոչ ընթացիկ	25,681	111,461

Վարձակալության գծով վճարներ, որոնք չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն

Ընկերությունն ընտրել է կարճաժամկետ վարձակալությունների (12 ամիս կամ ավելի պակաս ակնկալվող ժամկետով) համար չճանաչել վարձակալության գծով պարտավորություն: Նման վարձակալությունների համար կատարված վճարները ծախսագրվում են գծային հիմունքով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափելիս չներառած վճարներին վերաբերող ծախսերը ներկայացված են ստորև.

հազար ՀՀ դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Կարճաժամկետ վարձակալություններ (Ծան. 15)	3,150	3,150
	3,150	3,150

16. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

հազար ՀՀ դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Մնացորդ տարեսկզբին	8,746	9,302
ճանաչված որպես այլ եկամուտ	(556)	(556)
Մնացորդ տարեվերջին	8,190	8,746

17. Շահութահարկ

Ընկերության շահութահարկի կիրառելի տոկոսադրույքը 18% (2021թ.՝ 18%): 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահութահարկի գծով ծախսերի հիմնական բաղադրիչները հետևյալն են՝

հազար ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Ընթացիկ հարկ	214,407	79,275
Հետաձգված հարկ	(11,137)	(3,036)
Ընդամենը	203,270	76,239

17. Շահութահարկ (շարունակություն)

Կիրառելի տոկոսադրույքի համադրումը հետևյալն է՝

	2022թ.		2021թ.	
	հազար ՀՀ դրամ	%	հազար ՀՀ դրամ	%
Շահույթ մինչև հարկումը	1,063,197		387,021	
Շահութահարկ կիրառելի դրույքաչափով	191,375	18	69,664	18
Արտարժույթով գործարքների կորուստ	2,804	–	250	–
Չնվազեցվող հոդվածներ	9,091	1	6,325	2
	203,270	19	76,239	20

Հետաձգված շահութահարկի շարժը ներկայացված է ստորև՝

հազար ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	(27,742)	(34,644)
Ծախսագրված շահույթում կամ վնասում	11,137	3,036
Ծախսագրված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	9,842	3,866
Մնացորդը տարեվերջին	(6,763)	(27,742)

Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերագրելի են հետևյալին՝

հազար ՀՀ դրամ	2022թ. հունվարի 1	Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում	2022թ. դեկտեմբերի 31
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(29,046)	–	12,742	(16,304)
Ներդրումային արժեթղթեր	(44,398)	9,842	–	(34,556)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	33,902	–	(13,825)	20,077
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	11,800	–	3,453	15,253
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	–	–	2,174	2,174
Հետաձգված ծախսեր	–	–	1,643	1,643
Ստացված կանխավճարներ	–	–	4,950	4,950
Հարկային ակտիվներ/(պարտավորություններ)	(27,742)	9,842	11,137	(6,763)
հազար ՀՀ դրամ	2021թ. հունվարի 1	Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում	2021թ. դեկտեմբերի 31
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(41,788)	–	12,742	(29,046)
Ներդրումային արժեթղթեր	(48,264)	3,866	–	(44,398)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	46,268	–	(12,366)	33,902
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	9,140	–	2,660	11,800
Չուտ դիրք-հետաձգված շահութահարկի գծով պարտավորություններ	(34,644)	3,866	3,036	(27,742)

18. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Ֆինանսական պարտավորություններ	110,715	91,552
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	84,743	65,555
Պարտավորություններ անձնակազմի նկատմամբ	195,458	157,107
<i>Ոչ ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Ստացված կանխավճարներ	27,500	–
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	62,557	47,018
	90,057	47,018
	285,515	204,125

2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ստացված կանխավճարները ներառում են «ԱրՔա» վճարային համակարգին միանալու համար ստացված չվերադարձվող կանխավճար՝ վճարված «Ֆաստ Բանկի» կողմից: Առևտրային կրեդիտորական պարտքերից տոկոսներ չեն գանձվում:

Առևտրային և կրեդիտորական պարտքերի գծով Հնկերության պարտքային և արտարժույթային ռիսկերը ներկայացված են ծանոթագրություն 23-ում:

19. Հասույթ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022	2021
Բանկոմատների և POS տերմինալների կանխիկացումից հասույթ	1,126,686	903,971
SMS ծառայություններ	755,014	740,121
POS տերմինալների միջոցով ոչ-կանխիկ գործարքներ	691,850	383,988
Միջազգային գործարքների իրականացումից և միջազգային քարտերի բազայի վարումից հասույթ	652,732	591,992
Տվյալների բազայի և սպասարկման կետերի վարումից հասույթ	188,225	49,023
ԱրՔա քարտերի տվյալների բազայի և սպասարկման կենտրոնների սպասարկում	172,845	143,793
Բանկոմատների սպասարկումից հասույթ	50,852	50,584
Քարտերի էմբոսինգից և կոդավորումից հասույթ	50,092	39,514
Տարեկան անդամավճարներից հասույթ	39,500	39,500
Այլ	63,066	100,821
	3,790,862	3,043,307

Նախորդ տարվա որոշ հոդվածների գծով հասույթի գումարները փոփոխվել են ընթացիկ տարում օգտագործված դասակարգումներին համապատասխան կատարված վերադասակարգման արդյունքում:

20. Վաճառքի ինքնարժեք

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ.	2021թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	1,015,972	799,526
Հաղորդակցության ծախսեր	663,918	669,223
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	364,419	512,689
Վճարահաշվարկային համակարգի ծրագրային սպասարկման ծախսեր	349,035	345,871
Նյութական ծախսեր	18,574	15,337
Կոմունալ ծախսեր	15,140	11,810
Հիմնական միջոցների նորոգման և սպասարկման ծախսեր	12,938	15,793
Խորհրդատվական ծախսեր	10,550	7,200
Վերապատրաստման ծախսեր	5,863	4,474
Գործուղման ծախսեր	3,339	797
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	3,150	3,150
Այլ	8,304	29,885
	2,471,202	2,415,755

21. Վարչական ծախսեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ.	2021թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	176,567	148,935
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	15,521	15,669
Խորհրդատվական ծառայություններ	6,350	7,860
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	2,937	23,911
Հիմնական միջոցների նորոգման և սպասարկման ծախսեր	2,214	2,160
Հաղորդակցության ծախսեր	2,186	2,324
Այլ	14,430	10,274
	220,205	211,133

22. Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ.	2021թ.
Շահաբաժնից եկամուտ	3,599	13,570
Տոկոսային եկամուտ կազմակերպությունների հետ ռեպո գործարքներից	–	713
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	3,599	14,283
Վարձակալական պայմանագրերի գծով տոկոսային ծախսեր	(17,068)	(25,103)
Փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսեր	–	(1,540)
Ընդհանուր ֆինանսական ծախսեր	(17,068)	(26,643)
Զուտ ֆինանսական ծախսեր	(13,469)	(12,360)

23. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ընկերության հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարձակալության գծով պարտավորությունները, ինչպես նաև առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Այս ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական նպատակը Ընկերության գործունեության ֆինանսավորումն է: Ընկերության հիմնական ֆինանսական ակտիվները ներառում են առևտրային դեբիտորական պարտքերը, ինչպես նաև դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, որոնք ուղղակիորեն առաջանում են Ընկերության գործունեության արդյունքում: Ընկերությունն ունի նաև ներդրումներ բաժնային գործիքներում:

Ընկերությունը ենթակա է շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի: Ընկերության ղեկավարությունը վերահսկում է այս ռիսկերի կառավարումը, բացահայտում է ֆինանսական ռիսկերը, սահմանում է ֆինանսական ռիսկերի կառավարման համապատասխան համակարգ, ապահովում է, որ ֆինանսական ռիսկերի հետ կապված գործունեությունը կանոնակարգվի համապատասխան քաղաքականություններով և ընթացակարգերով: Տնօրենների խորհուրդը վերանայում և հաստատում է այս ռիսկերից յուրաքանչյուրի կառավարման քաղաքականությունը, որը ներկայացվում է ստորև՝

Շուկայական ռիսկեր

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, երբ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Ընկերությունը ենթակա է հետևյալ շուկայական ռիսկերի՝ արտարժույթի ռիսկ և բաժնետոմսի գնի փոփոխության ռիսկ: Ֆինանսական գործիքները, որոնք ենթարկվել են շուկայական ռիսկի, ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և բաժնային ներդրումային արժեթղթերը:

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն այն ռիսկն է, երբ ակտիվի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության արդյունքում: Ընկերության կրած ազդեցությունը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ռիսկի մասով հիմնականում վերաբերում է Ընկերության գործառնական գործունեությանը (երբ եկամուտը կամ ծախսերը արտահայտված են արտարժույթով): Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով Ընկերությունը ենթարկվում է արտարժույթի ռիսկի, ներկայացվում են ստորև՝

23. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>ԱՄՆ դոլար</i>	<i>Եվրո</i>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,065	127,216
Այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	209,800	–
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	240,865	127,216

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>ԱՄՆ դոլար</i>	<i>Եվրո</i>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,049	–
Այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	264,479	–
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	290,528	–

Արտարժույթի զգայունություն

Ստորև բերված աղյուսակները ցույց են տալիս զգայունություն ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի փոխարժեքների ողջամտորեն հնարավոր փոփոխության նկատմամբ, երբ մնացած բոլոր փոփոխականները մնում են անփոփոխ: Ընկերության շահույթի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխություններով: Ընկերության սեփական կապիտալի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է չբաշխված շահույթի և այլ ֆինանսական արդյունքների փոփոխություններով: Ընկերության կրած ազդեցությունը արտարժույթի փոփոխությունների նկատմամբ մյուս բոլոր արժույթների մասով էական չէ:

	<i>ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի փոփոխություն</i>	<i>Ազդեցություն շահույթի կամ վնասի վրա</i>	<i>Ազդեցություն սեփական կապիտալի վրա</i>
2022	+12.62%	3,920	30,397
	-12.62%	(3,920)	(30,397)
2021	+10.00%	2,604	29,053
	-10.00%	(2,604)	(29,053)
	<i>Եվրոյի փոխարժեքի փոփոխություն</i>	<i>Ազդեցություն շահույթի կամ վնասի վրա</i>	<i>Ազդեցություն սեփական կապիտալի վրա</i>
2022	+21.31%	27,110	27,110
	-21.31%	(27,110)	(27,110)
2021	+10.00%	–	–
	-10.00%	–	–

Բաժնետոմսի գնի փոփոխության ռիսկ

Ընկերության ցուցակված բաժնային ներդրումները ենթակա են շուկայական գնի ռիսկի, որն առաջանում է ներդրումային արժեթղթերի ապագա արժեքների անորոշությունից: Ընկերության տնօրենների խորհուրդը վերանայում և հաստատում է բոլոր բաժնային ներդրումների գծով որոշումները:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքեր) և ֆինանսական գործունեության առումով, ներառյալ բանկային հաշիվների մնացորդների գծով: Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը:

23. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)**

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
<i>Ֆինանսական ակտիվներ հաշվեկշռային արժեքով</i>		
Առևտրային դեբիտորական պարտք	234,005	196,813
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	793,856	215,535
	1,027,861	412,348

Առևտրային դեբիտորական պարտք

Ընկերության պարտքային ռիսկի վրա հիմնականում ազդեցություն են ունենում յուրաքանչյուր հաճախորդի անհատական բնութագրերը, այնուամենայնիվ, դեկավարությունը հաշվի է առնում նաև այն գործոնները, որոնք կարող են ազդել հաճախորդների խմբի պարտքային ռիսկի վրա, ներառյալ դեֆոլտի ռիսկը, որը կապված է արդյունաբերության և այն երկրի հետ, որտեղ իրենց գործունեությունն են ծավալում հաճախորդները: Առևտրային դեբիտորական պարտքերը ենթակա են ստացման Հայաստանի Կենտրոնական բանկից և հայաստանյան բանկերից մատուցված պրոցեսինգային և նմանատիպ ծառայությունների մատվ, առևտրային դեբիտորական պարտքի մնացորդի 99,7% - ը բաժին է ընկնում Ընկերության բաժնետերերին (Ծան. 29): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի շրջանառությունը տեղի է ունենում արագ, և դեբիտորական պարտքերի մեծ մասը բաժին է ընկնում Moody's վարկանիշային գործակալության B1-ից B2 վարկանիշ ունեցող բանկերին: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի մատվ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ չի ճանաչվել:

Տարեվերջի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքի կազմի մեջ մտնող 114,258 հազար դրամը (2021: 66,554 հազար դրամ) ենթակա `ստացման երկու ամենամեծ բանկ հաճախորդներից, որոնք չեն գերազանցել ընդհանուր ակտիվների 5 տոկոսը: Բացի այդ, Ընկերությունը չունի Եական պարտքային ռիսկի ենթարկված որևէ առանձին գործընկերոջ կամ նմանատիպ բնութագրեր ունեցող գործընկերների: Ընկերությունը սահմանում է, որ կոնտրագենտները ունեն նմանատիպ բնութագրեր, եթե դրանք փոխկապակցված կազմակերպություններ են:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ունեն արագ շրջանառություն և տեղաբաշխված են ՀՀ Կենտրոնական բանկում և ՀՀ առևտրային բանկերում, որոնց Moody's վարկանիշային գործակալության կողմից շնորհվել է B1-ից B2 վարկանիշ (ծան. 13): Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մատվ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ չի ճանաչվել:

Իրացվելության ռիսկի կառավարում

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերջնական պատասխանատվությունը կրում է տնօրենների խորհուրդը, որը սահմանել է համապատասխան իրացվելիության ռիսկի կառավարման համակարգ՝ Ընկերության կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ ֆինանսավորման և իրացվելիության կառավարման պահանջների վերահսկման համար: Ընկերությունը կառավարում է իրացվելիության ռիսկը՝ պահպանելով համապատասխան պահուստները, բանկային մեխանիզմները և պահուստային փոխառու միջոցները, մշտապես դիտարկելով կանխատեսվող և փաստացի դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նաև համադրելով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետները: Լրացուցիչ չօգտագործված միջոցների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվություն, որը Ընկերությունը ունի իրացվելիության ռիսկը հետազայում նվազեցնելու նպատակով, ներկայացված է ստորև:

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Չապահովված բանկային վարկային գիծ		
Օգտագործված գումար	–	–
Չօգտագործված գումար	250,000	–

Հետևյալ աղյուսակները մանրամասնում են Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների մնացորդային պայմանագրային ժամկետները և համաձայնեցված մարման ժամկետները: Աղյուսակները կազմվել են ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջված դրամական հոսքերի հիման վրա՝ ելնելով այն ամենավաղ ամսաթվից, երբ Ընկերությունից կարող են պահանջել վճարում: Աղյուսակը ներառում է ինչպես տոկոսների, այնպես էլ մայի գումարի դրամական միջոցների հոսքերը: Պայմանագրային մարման ժամկետը հիմնված է ամենավաղ ամսաթվի վրա, երբ Ընկերությունից կարող են պահանջել վճարում:

23. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Իրացվելության ռիսկի կառավարում (շարունակություն)**

2022թ. դեկտեմբերի 31	մինչև 1 ամիս		3 ամսից մինչև 1 տարի		5 տարուց ավել		Հաշվեկշռ ային արժեք	
	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	110,715	84,743	-	-	-	195,458	195,458
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	7,823	15,646	70,407	24,135	2,664	-	120,675	111,536
Ընդամենը	7,823	126,361	155,150	24,135	2,664	-	316,133	306,994

2021թ. դեկտեմբերի 31	մինչև 1 ամիս		3 ամսից մինչև 1 տարի		5 տարուց ավել		Հաշվեկշռ ային արժեք	
	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ	Հազար ՀՀ դրամ
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	91,552	65,555	-	-	-	157,107	157,107
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	7,823	15,646	70,407	93,876	25,911	888	214,551	188,343
Ընդամենը	7,823	107,198	135,962	93,876	25,911	888	371,658	345,450

24. Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև՝

- ▶ 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների՝ ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- ▶ 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող), և
- ▶ 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման տեխնիկաների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

(ա) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազար ՀՀ դրամ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Առևտրային դեբիտորական պարտք	-	234,005	-	234,005	234,005
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	793,856	-	793,856	793,856
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտք	-	195,458	-	195,458	195,458
Վարձակալության գծով պարտավորություն	-	111,536	-	111,536	111,536

24. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**(ա) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)****2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Առևտրային դեբիտորական պարտք	–	196,813	–	196,813	196,813
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	–	215,535	–	215,535	215,535
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտք	–	157,107	–	157,107	157,107
Վարձակալություն գծով պարտավորություն	–	188,343	–	188,343	188,343

Առևտրային դեբիտորական պարտք, առևտրային կրեդիտորական պարտք և դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները իրացվելի են կամ կարճաժամկետ են (երեք ամսից պակաս), ուստի ենթադրվում է, որ հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության գծով պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդով՝ կիրառելով այն շուկայական տոկոսադրույքները, որոնք Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետք է վճարեր համանման ժամկետում և ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար՝ համանման տնտեսական միջավայրում համանման արժեքով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ձեռքբերման նպատակով:

(բ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ**2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Ցուցակված բաժնային ներդրումներ	209,800	–	–	209,800	209,800

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Ցուցակված բաժնային ներդրումներ	264,479	–	–	264,479	264,479

Ներդրումային արժեթղթերը գնահատվել են՝ կիրառելով այսպիսի արժեթղթերի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Իրական արժեքի չափման նպատակով կիրառվող մեթոդները և գնահատման տեխնիկաները անփոփոխ են մնացել՝ նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Ցուցակված բաժնային ներդրումները իրենցից ներկայացնում են Master Card Incorporated ընկերության բաժնետոմսերում ներդրումները:

25. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների համադրում

Ընկերության պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

	2022թ.		2021թ.	
	Վարձակալության գծով պարտավորություն	Ընդամենը	Վարձակալության գծով պարտավորություն	Ընդամենը
Հազար ՀՀ դրամ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	188,343	188,343	257,043	257,043
Դրամական հոսքեր Մարումներ	(93,876)	(93,876)	(93,803)	(93,803)
Ոչ դրամական հոսքեր Տոկոսների կուտակում	17,068	17,068	25,103	25,103
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	111,536	111,536	188,343	188,343

26. Կապիտալի կառավարում

Ընկերության կապիտալի կառավարման նպատակով կապիտալը ներառում է թողարկված կապիտալը, ՀՀ Կենտրոնական բանկի բաժնետերերին վերագրվող սեփական կապիտալի բոլոր այլ պահուստները և զուտ պարտքը: Չուտ պարտքը սահմանվում է որպես փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հանրագումար՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հանելուց հետո: Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակն է առավելագույնի հասցնել բաժնետիրական արժեքը:

Դեկավարությունը ձգտում է պահպանել բավարար կապիտալի բազա Ընկերության գործառնական և ռազմավարական կարիքները բավարարելու և շուկայի մասնակիցների վստահությունը պահպանելու համար: Դա ձեռք է բերվում դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման միջոցով, Ընկերության հասույթի և շահույթի և երկարաժամկետ ներդրումային պլանների մշտադիտարկմամբ, որոնք հիմնականում ֆինանսավորվում են Ընկերության գործառնական դրամական հոսքերից: Այսպիսի միջոցառումներով Ընկերությունը ձգտում է հասնել շահույթի կայուն աճի: Կապիտալի կառավարման մասով Ընկերության մոտեցումը տարվա ընթացքում չի փոփոխվել:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը Ընկերության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների՝ Ընկերությունը պետք է ապահովի 100,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ (2021թ.՝ 100,000 հազար ՀՀ դրամ): 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը համապատասխանում է կապիտալի նվազագույն պահանջներին:

27. Պարտավորվածություններ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունի պայմանագրային պարտավորվածություններ հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման գծով 68,377 հազար դրամի չափով (2021թ.՝ 30,537 հազար դրամ):

28. Պայմանականություններ**(ա) Ապահովագրություն**

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

28. Պայմանականություններ (շարունակություն)**(բ) Դատական վարույթներ**

Ընկերությունը ներգրավված չէ դատական վարույթներում, որոնք կարող են նշանակալի ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության արդյունքների կամ ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Հարկեր

ՀՀ հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ են հաճախակի փոփոխությունները օրենսդրությունում, պաշտոնական հայտարարություններում և դատական որոշումներում, որոնք հաճախ ոչ հստակ և հակասական են և ենթակա տարբերությունների տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տոկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրությունը խախտելու դեպքում, լրացուցիչ հարկային պարտավորություններ, տույժեր և տուգանքներ չեն կարող կիրառվել հարկային մարմինների կողմից, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները ՀՀ-ում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի էական են, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ հիմնված ՀՀ հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների՝ իր մեկնաբանությունների վրա: Սակայն համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել, եթե տվյալ մարմինները կարողանան պարտադրել իրենց մեկնաբանությունները:

29. Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են բաժնետերերը և հիմնական ղեկավար անձնակազմը:

Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից, որին պատկանում է Ընկերության բաժնետոմսերի 56.25% և որը հանդիսանում է Ընկերության վերջնական վերահսկողը:

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերությունը իրականացրել է հետևյալ գործարքները կապակցված կողմերի հետ և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ունեցել է հետևյալ մարման ենթակա մնացորդները:

Ծախսերի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Մայր ընկերություն՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկ Վաճառքի ինքնարժեք	5,042	5,426
Ընկերության վրա նշանակալի ազդեցություն ունեցող կազմակերպություններ		
Հասույթ	2,551,736	1,781,416
Այլ եկամուտ	4,034	1,874
Տոկոսային եկամուտ	–	713
Այլ բաժնետերեր (ոչ կապակցված կողմ)*		
Հասույթ	1,217,456	1,207,166
Այլ եկամուտ	1,038	963

* Կապակցված կողմեր չհանդիսացող այլ բաժնետեր բանկերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է որպես լրացուցիչ տեղեկատվություն:

29. Կապակցված կողմեր (շարունակություն)**Մարման ենթակա մնացորդներ**

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
<i>Մայր ընկերություն՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկ</i>		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	256,666	44,086
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտք	837	190
<i>Ընկերության վրա նշանակալի ազդեցություն ունեցող կազմակերպություններ</i>		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտք	175,568	98,455
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	402,194	145,841
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտք	8,545	
<i>Այլ բաժնետերեր (ոչ կապակցված կողմ)*</i>		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտք	57,697	95,382
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	135,006	25,608
* Կապակցված կողմեր չհանդիսացող այլ բաժնետեր բանկերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է որպես լրացուցիչ տեղեկատվություն:		

Գործարքներ դեկավարության հետ

Դեկավար անձնակազմը տարվա ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառվել է «հատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում:

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	2022թ.	2021թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճար	140,571	112,750

30. Ընկերությունը որպես միջնորդ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների միջև**Ապահովագրական դեպոզիտ**

MasterCard ընկերության ասոցիատիվ բանկերը պայմանագրով սահմանված կարգով վճարել են ապահովագրական դեպոզիտ, որպես ապահովման միջոց՝ իրենց կողմից թողարկված քարտերով MasterCard վճարային համակարգում գործարքներ կատարելու համար: Նշված հավաքագրումը և դրա նկատմամբ գոյացած ֆինանսական եկամտի բաշխումը առևտրային բանկերի միջև կատարվում է Ընկերության կողմից: Ապահովագրական դեպոզիտի վերաբերյալ հաշիվը բացվել է Ընկերության անունով, սակայն այս հաշիվը, ինչպես նաև դրա գծով պարտավորությունները չեն ներառվել Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ ապահովագրական դեպոզիտի հետ կապված ռիսկերը և օգուտները, փաստացի, կրում են MasterCard ընկերությունը և առևտրային բանկերը: Ապահովագրական դեպոզիտի գումարը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 718,063 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 887,212 հազար դրամ):

Բանկային (պրոցեսինգային) հաշիվ

Ընկերության անունով «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ում բացված հաշվի միջոցով կատարվում է ԱրՔա և MasterCard վճարային համակարգերի քարտերով կատարված գործարքների փոխադարձ վճարումները (մարշրուտիզացիան, պրոցեսինգը): Սակայն այս հաշվի մնացորդը, ինչպես նաև պարտավորությունը չի ներառվել Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ Ընկերությունը չի կրում դրա հետ կապված ռիսկերը և օգուտները: Հաշվի մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 1,524,997 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,857,380 հազար դրամ):